

**Sosiaali- ja terveysvaliokunnan mietintö n:o 4 hallituksen esityksestä laeiksi eläkesäätiölain 8 ja 9 §:n, merimieseläkelain 35 ja 42 §:n sekä työttömyyskassalain muuttamisesta**

Eduskunta on 24 päivänä marraskuuta 1992 lähettänyt sosiaali- ja terveysvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen n:o 312/1992 vp laeiksi eläkesäätiölain 8 ja 9 §:n, merimieseläkelain 35 ja 42 §:n sekä työttömyyskassalain muuttamisesta.

Asian johdosta ovat valiokunnassa olleet kuultavina toimistopäällikkö Markku Sorvari ja ylitarkastaja Juhani Turunen sosiaali- ja terveysministeriöstä, lainsäädäntöneuvos Marja-Leena Rinkineva oikeusministeriöstä, toiminnanjohtaja ja Folke Bergström Eläkesäätiöyhdistyksestä, lakimies Ove Herrlin Merimieseläkekassasta ja toiminnanjohtaja Juhani Talonen Työttömyyskassojen Yhteisjärjestöstä.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan Euroopan talousaluetta koskevaan sopimukseen liittyen, että eläkesäätiöiden, merimieseläkekassan ja työttömyyskassojen hallituksen ja muiden toimi-

elinten jäseniä koskevat kansalaisuusvaatimukset poistetaan ja että Suomessa olevaan asuinpaikkaan rinnastetaan asuinpaikka Euroopan talousalueella. Yhteisöllä olisi kuitenkin oltava vähintään yksi Suomessa asuva edustaja, jolle voidaan laillisesti toimittaa haaste tai muu tiedoksianto. Lakiehdotukset vastaavat asialliselta sisällöltään yhteisöainsäädäntöön yleisesti tehtyjä muutoksia. Ehdotetut lait on tarkoitettu tulemaan voimaan samaan aikaan kuin Euroopan talousalueesta tehty sopimus.

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä sosiaali- ja terveysvaliokunta pitää esitystä tarpeellisena ja tarkoituksenmukaisena. Näin ollen valiokunta kunnioittavasti ehdottaa,

*että lakiehdotukset hyväksyttäisiin muuttamattomina.*

Helsingissä 11 päivänä maaliskuuta 1993

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Skinnari, varapuheenjohtaja Taina ja jäsenet Ala-Harja, U.

Anttila, Antvuori, Hiltunen, Hurskainen, Muttilainen, Nordman, Perho-Santala, Puisto ja Steenius-Kaukonen.

### Vastalause

Hallituksen esityksessä ehdotetaan, että eläkesäätiön, merimieseläkekassan ja työttömyyskassan hallituksen ja muiden toimielinten jäseniä koskevat kansalaisuusvaatimukset poistetaan. Vain puolella hallituksen jäsenistä vaaditaan

olevan asuinpaikka Euroopan talousalueella. Muilta osin ei asuinpaikkavaatimuksia ole lainkaan. Säätiöillä ja kassoilla edellytetään olevan vain yksi Suomessa asuva edustaja, jolle voidaan laillisesti toimittaa haaste tai muu tiedoksianto.

Eläkesäätiöt hoitavat vähimmäisturvana TEL:n tasoista eläketurvaa. Täten ne hoitavat lakisääteistä eläketurvaa, jonka Suomi on EY-neuvotteluissa edellyttänyt säilytettäväksi vain Suomessa toimivien eläkevakuutusyhtiöiden hoidettavana. Eläkesäätiöissä tulisi mielestäni turvata kaikin osin se, että ne toimivat kotimaassa ja että myös toimihenkilöillä, vaikka he olisivat ETA-alueen kansalaisia, olisi asuinpaikka Suomessa. Myös työttömyyskassojen olisi täytettävä samat vaatimukset, koska ne hoitavat

lakisääteisesti työttömyysturvalain mukaista ansioturvaa. Työeläkkeet ja työttömyysturva muodostavat keskeisen osan lakisääteisistä suomalaisista sosiaaliturvaa, jota tulee myös hallinnoida kotimaasta. EY:n säädöksethän eivät edellytä sosiaaliturvan harmonisointia.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

*että lakiehdotukset hyväksyttäisiin näin kuuluvina:*

## 1.

### Laki

#### eläkesäätiölain 8 ja 9 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

*muutetaan 2 päivänä joulukuuta 1955 annetun eläkesäätiölain (469/55) 8 §:n 1 momentti ja 9 §, näistä 8 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on 17 päivänä joulukuuta 1971 annetussa laissa (874/71), seuraavasti:*

#### 8 §

Eläkesäätiön hallituksessa tulee olla vähintään viisi jäsentä ja kullakin jäsenellä ainakin yksi henkilökohtainen varamies. *Hallituksen jäsenten ja varajäsenten on oltava Suomessa asuvia Suomen tai Euroopan talousalueeseen kuuluvan muun valtion kansalaisia, jollei sosiaali- ja terveysministeriö myönnä säätiölle lupaa poiketa tästä.*

#### 9 §

Hallituksen tehtävänä on käyttää eläkesäätiön puhevaltaa tuomioistuimissa ja viranomaisen luona sekä muutoin edustaa säätiötä ja hoitaa sen asiat. Säätiön säännöissä voidaan määrätä, saadaanko ja miten laajalti näitä tehtäviä antaa yhdelle tai useammalle hallituksen jäsenelle taikka hallitukseen kuulumattomalle säätiön palveluksessa olevalle toimihenkilölle. *Tällaisen toimihenkilön on oltava Suomen tai*

*Euroopan talousalueeseen kuuluvan muun valtion kansalainen, jolla on asuinpaikka Suomessa.*

Säätiön säännöissä voidaan päättämisvaltaa säätiön asioissa antaa erityiselle hallintoelimelle. Säätiön hallituksella tämän lain mukaan olevia velvollisuuksia tai vastuuta ei siten kuitenkaan saa vähentää. *Hallintoelinten jäsenten on oltava Suomen tai Euroopan talousalueeseen kuuluvan muun valtion kansalaisia, joilla on asuinpaikka Suomessa.*

Haaste tai muu tiedoksianto katsotaan toimitetuksi säätiölle, kun se laillisessa järjestyksessä on annettu tiedoksi hallituksen jäsenelle taikka henkilölle, jolla on oikeus yksin tai yhdessä toisen kanssa kirjoittaa säätiön nimi. *(Poist.)* Tässä momentissa tarkoitettulla henkilöllä on oltava asuinpaikka Suomessa.

Voimaantulosäännös  
(Kuten valiokunnan mietinnössä)

## 2.

**Laki****merimieseläkelain 35 ja 42 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti  
*muutetaan* 26 päivänä tammikuuta 1956 annetun merimieseläkelain (72/56) 35 §:n 2 momentti ja 42 § seuraavasti:

## 35 §

Hallituksen ja valtuuskunnan jäsenten tulee olla 25 vuotta täyttäneitä ja *Suomen tai Euroopan talousalueeseen kuuluvan muun valtion kansalaisia, joilla on asuinpaikka Suomessa*, jollei sosiaali- ja terveysministeriö myönnä eläkekassalle lupaa poiketa tästä. Jäseneksi ei saa nimittää henkilöä, jolla ei ole merenkulku- tai vakuutusalan taikka sijoitustoiminnan tuntemusta.

## 42 §

Haaste tai muu tiedoksianto katsotaan toimitetuksi eläkekassalle, kun se laillisessa järjestyksessä on annettu tiedoksi hallituksen jäsenelle taikka henkilölle, jolla on oikeus yksin tai yhdessä toisen kanssa kirjoittaa kassan nimi. (*Poist.*) Tässä momentissa tarkoitettulla henkilöllä on oltava asuinpaikka Suomessa.

Voimaantulosäännös  
 (Kuten valiokunnan mietinnössä)

## 3.

**Laki****työttömyyskassalain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti  
*muutetaan* 24 päivänä elokuuta 1984 annetun työttömyyskassalain (603/84) 2 §:n 1 momentti, 11 § ja 12 §:n 3 momentti seuraavasti:

## 2 §

*Työttömyyskassan perustaminen*

Työttömyyskassa perustetaan kassan säännöt sisältävällä sopimuskirjalla, jonka *allekirjoittaa* vähintään kymmenen kassan jäseneksi aikovaa *Suomen tai muun Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion kansalaista, joilla on asuinpaikka Suomessa*.

## 11 §

*Kassan hallitus*

Työttömyyskassalla tulee olla hallitus, johon kuuluu vähintään kolme jäsentä ja yhtä monta varajäsentä. Hallituksen jäseneksi ja varajäseneksi voidaan valita 18 vuotta täyttänyt kassan

*jäsen, joka on Suomessa asuva Suomen tai Euroopan talousalueeseen kuuluvan muun valtion kansalainen.*

## 12 §

*Hallituksen tehtävät ja toiminta*

Haaste tai muu tiedoksianto katsotaan toimitetuksi kassalle, kun se laillisessa järjestyksessä on annettu tiedoksi hallituksen jäsenelle taikka henkilölle, jolla on oikeus yksin tai yhdessä toisen kanssa kirjoittaa kassan nimi. (*Poist.*) Tässä momentissa tarkoitettulla henkilöllä on oltava asuinpaikka Suomessa.

Voimaantulosäännös  
 (Kuten valiokunnan mietinnössä)

Helsingissä 11 päivänä maaliskuuta 1993

**Marjatta Stenius-Kaukonen**

